

VÝSLEDKY
ON-LINE MAPOVÁNÍ PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ
NA ŠKOLÁCH VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

ve školním roce 2018/2019

Zpracovala: Ing. Pavla Hemerková

Kontakt: hmerkova@kr-s.cz, tel.: 257 280 314

Měsíc a rok vydání: květen 2020

Obsah

ÚVOD	3
1. STATISTIKA NÁVRATNOSTI VÝKAZŮ	4
2. VYHODNOCENÍ ODPOVĚDÍ	5
2.1 Škola a její preventivní program	5
2.2 Školní metodik prevence	7
2.3 Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu	12
2.4 Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech	13
2.5 Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy	16
2.6 Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní	17
2.7 Výskyt rizikového chování	18
2.8 Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy	20
3. ZÁVĚR	22

ÚVOD

Dokument obsahuje výsledky on-line mapování prevence rizikového chování dětí a mládeže na školách ve Středočeském kraji za školní rok 2018/2019.

Mapování prevence rizikového chování ve školním roce 2018/2019 proběhlo prostřednictvím on-line **Systému evidence preventivních aktivit ve školách** (dále SEPA), který je k dispozici na adrese www.preventivni-aktivity.cz. Termín pro vyplnění výkazu za školní rok 2018/2019 byl stanoven do 30. 9. 2019.

Systém SEPA ve školách byl vytvořen pro pracovníky škol a školských zařízení na celostátní úrovni (VYNSPI2) a je zaváděn do praxe Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ve spolupráci s Národním ústavem pro vzdělávání, resp. od 1.1.2020 Národním pedagogickým institutem České republiky¹. Vychází z koncepce preventivního programu školy a je jednotný pro všechny školy v České republice. Data jsou jednotná, statisticky vyhodnotitelná.

SEPA má napomoci ke snazšímu zaznamenávání informací o všech aktivitách v oblasti primární prevence na základních a středních školách, které se stávají podkladem pro spolupráci s oblastním metodikem prevence. Získané informace za jednotlivé školní roky jsou **východiskem pro koncepční materiály** krajů, v celorepublikovém měřítku pro Národní strategii rizikového chování dětí a mládeže v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Praktické využití mají výstupy z výkazů při plánování aktivit z oblasti primární prevence hrazených z rozpočtu Středočeského kraje, např. na jaké oblasti ve vzdělávání pedagogů a žáků se zaměřit, jakým projevům rizikového chování věnovat větší pozornost. V neposlední řadě poskytují obraz o finančním zabezpečení dané problematiky (odměňování školních metodiků prevence, zdroje financování). Zvláštní pozornost si zaslouží podněty školních metodiků prevence (co je trápí, co naopak funguje). Dlouhodobým monitorováním výskytu rizikového chování lze jednotlivé rizikové jevy sledovat v čase, a získat tak pohled na problematiku v širším kontextu. Informace uvedené v dotazníku zůstávají anonymní.

Výkaz preventivních aktivit školy nenahrazuje evaluaci preventivního programu školy, kterou školy tvoří jako součást svých výročních zpráv.

Výkaz pro školní rok 2018/2019 se skládal z osmi částí:

1. část: Škola a její preventivní program
2. část: Školní metodik prevence

¹ Národní pedagogický institut České republiky (zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, ostatní příspěvková organizace přímo řízená MŠMT) vznikl k 1.1.2020 sloučením Národního ústavu pro vzdělávání a Národního institutu pro další vzdělávání.

3. část: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu
4. část: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech
5. část: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy
6. část: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní
7. část: Výskyt rizikového chování
8. část: Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

Poděkování patří ředitelům, pedagogům, školním metodikům prevence, výchovným poradcům, kteří se zúčastnili on-line hodnocení primární prevence, za jejich čas a podnětné připomínky.

Poděkování patří také všem oblastním metodikům prevence z Pedagogicko-psychologické poradny Středočeského kraje, Kolín, Jaselská 826, kteří poskytovali školám metodickou podporu.

1. STATISTIKA NÁVRATNOSTI VÝKAZŮ

Za školní rok 2018/2019 bylo ve Středočeském kraji vyplněno celkem **385 výkazů škol**, což představuje meziroční nárůst o 33 škol. **Celková návratnost výkazů v rámci Středočeského kraje činila 57,12 %**, což je o 5 % lepší výsledek než ve školním roce 2017/2018. Dle evidence SEPA mělo ve školním roce 2018/2019 celkem 94,2 % středočeských škol v SEPA založený účet, což je meziročně 17% nárůst. Dobrá spolupráce byla se školami v okresech Benešov, Kolín, Mělník, Rakovník a nově také Kutná Hora. V těchto okresech měly všechny školy založený účet a rovněž návratnost výkazů byla rovna nebo vyšší než 70 %.

V okresech Kladno a Příbram došlo meziročně k největšímu nárůstu nově založených účtů v SEPA a celková meziroční návratnost výkazů se zvýšila o 20 %. Také v okresech Beroun, Mladá Boleslav a Praha-východ byl meziroční nárůst, i když ne tak markantní.

Tabulka č. 1 Meziroční srovnání vyplněných výkazů v SEPA za školní roky 2017/2018 a 2018/2019

okres	Počet škol s vyplněným výkazem /celkem škol v okrese		Návratnost výkazů		podíl škol s registrací v SEPA z celkového počtu škol v okrese	
	2017/2018	2018/2019	2017/2018	2018/2019	2017/2018	2018/2019
Benešov	41/50	43/49	82,0 %	87,75 %	100,0 %	100,0 %
Beroun	31/63	35/63	49,2 %	55,55 %	74,6 %	87,3 %
Kladno	22/88	39/88	25,0 %	44,32 %	79,5 %	79,5 %
Kolín	46/54	40/54	85,2 %	74,07 %	100,0 %	100 %
Kutná Hora	25/42	29/42	59,5 %	69,05 %	88,1 %	100 %

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2018/2019

Mělník	53/68	47/68	77,9 %	69,12 %	100,0 %	100 %
Mladá Boleslav	18/60	20/60	30,0 %	33,33 %	53,3 %	71,7 %
Nymburk	25/58	25/58	43,1 %	43,10 %	58,6 %	69,0 %
Praha – východ	32/74	38/75	43,2 %	50,67 %	59,5 %	77,33 %
Příbram	30/76	46/76	39,5 %	60,52 %	57,9 %	89,5 %
Rakovník	27/36	23/36	75,0 %	63,89 %	100,0 %	100 %
Celkem Stř. kraj	352/673	385/674	52,3 %	57,12 %	77,3 %	94,2 %

2. VYHODNOCENÍ ODPOVĚDÍ

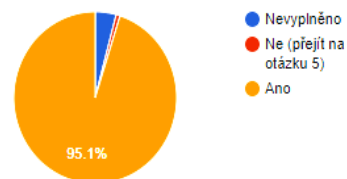
2.1 Škola a její preventivní program

První část výkazu se týkala preventivního programu školy. Preventivní program je konkrétní dokument školy zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků a studentů ke zdravému životnímu stylu, který patří mezi základní systémové prvky v realizaci preventivních aktivit. Celkem 95,06 % zúčastněných škol mělo ve školním roce 2018/2019 vytvořený vlastní písemný preventivní program.

Tabulka č. 2 Preventivní program školy

Má vaše škola písemně vytvořený vlastní preventivní program školy?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	16	4.16 %
Ne (přejít na otázku 5)	3	0.78 %
Ano	366	95.06 %

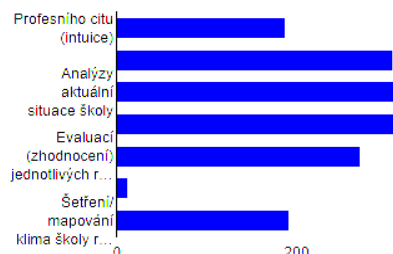
V dotazníkovém šetření, které umožňovalo více odpovědí, uvedlo 82,6 % respondentů, že preventivní program vytváří na základě analýzy aktuální situace školy, shodné procento škol sledováním výskytu rizikového chování na škole a 79,74 % na základě diskusí s vedením školy a učitelským sborem. Celkem 70,39 % zúčastněných škol se rozhodovalo na základě evaluace (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce, 49,87 % škol provádělo šetření/mapování klima školy a 48,83 % škol se řídilo profesním citem (intuicí).

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2018/2019

Tabulka č. 3 Východiska preventivního programu školy

Na základě čeho je preventivní program školy vypracováván?

Odpověď	Počet	Procenta
Profesního citu (intuice)	188	48.83 %
Diskuzí s vedením školy a učitelským sborem	307	79.74 %
Analýzy aktuální situace školy	318	82.6 %
Sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce	318	82.6 %
Evaluací (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce	271	70.39 %
Jiné (prosím doplňte)	12	3.12 %
Šetření/mapování klima školy realizovaného v uplynulém školním roce	192	49.87 %

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

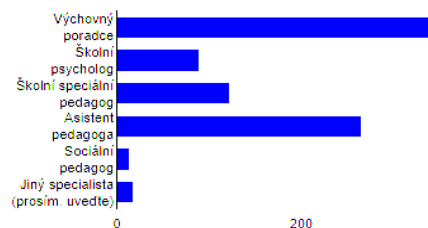
Podobně jako v předchozím školním roce většina škol (80 %) uvedla, že si v preventivních programech stanovuje konkrétní, měřitelné, dosažitelné a časově ohraničené cíle.

Kromě školního metodika prevence působili ve školách další specialisté, jak je uvedeno v tabulce a grafu č. 4. Početně největší zastoupení měli výchovní poradci (91,17 %) a asistenti pedagoga (69,09 %). Přímou ve škole byl školní psycholog k dispozici ve 23,12 % škol.

Tabulka č. 4 Specialisté působící ve škole

Jací další specialisté, mimo školního metodika prevence, působí přímo na vaší škole:

Odpověď	Počet	Procenta
Výchovný poradce	351	91.17 %
Školní psycholog	89	23.12 %
Školní speciální pedagog	123	31.95 %
Asistent pedagoga	266	69.09 %
Sociální pedagog	14	3.64 %
Jiný specialista (prosím, uveďte)	18	4.68 %

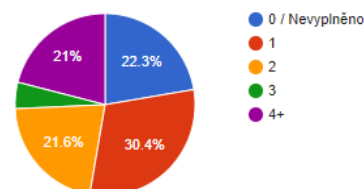
* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

Počet vyučovacích hodin za měsíc v jedné třídě věnovaných třídnickým hodinám je uveden v tabulce č. 5. Celkem 22,34 % škol třídnické hodiny ve školním roce 2018/2019 buď nedělalo nebo na otázku neodpovědělo. Meziročně nedošlo k výrazným změnám.

Tabulka č. 5 Počet třídnických hodin ve škole za měsíc pro jednu třídu

Kolik vyučovacích hodin je za měsíc věnováno třídnickým hodinám v jedné třídě (průměrně za celou školu)?

Odpověď	Počet	Procenta
0 / Nevyplněno	86	22.34 %
1	117	30.39 %
2	83	21.56 %
3	18	4.68 %
4+	81	21.04 %

Celkem 75,06 % respondentů se v třídnických hodinách věnovalo práci se vztahy ve třídě, u 70,39 % škol to byla práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání důležitých témat pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků), 49,35 % respondentů se věnovalo řešení provozních záležitostí (kontrola omluvenek, sdělování informací ze strany školy), 24,94 % cílenému rozvoji dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.), celkem 31,43 % společné tvorbě projektů mimo výuku (meziroční nárůst o 6 %) a 21,3 % aktivitám a programům specifické prevence pro různé typy rizikového chování (meziroční nárůst o 4,25 %). V meziročním srovnání byly v aktivitách třídnických hodin zanedbatelné rozdíly, nicméně u dvou posledně jmenovaných aktivit byl zaznamenán meziroční nárůst.

Tabulka č. 6 Převažující témata v třídnických hodinách

Jaká témata převažují při třídnických hodinách na vaší škole?

Odpověď	Počet	Procenta
Řešení provozních záležitostí (kontrola omluvenek, sdělování informací ze strany školy)	190	49.35 %
Práce se vztahy ve třídě (otevřená diskuse o vztazích, řešení problémů mezi žáky)	289	75.06 %
Práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání témat důležitých pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků)	271	70.39 %
Cílený rozvoj dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.)	96	24.94 %
Společná tvorba projektů mimo výuku (příprava různých vystoupení třídy, plánování společných činností mimo školu, výzdoba třídy/školy)	121	31.43 %
Aktivity a programy specifické prevence pro různé typy rizikového chování	82	21.3 %
Jiné (prosím, doplňte)	6	1.56 %

2.2 Školní metodik prevence

Cílem druhé části výkazu bylo zmapovat osobnost školního metodika prevence - jak dlouho zastává tuto pozici, jeho další funkce ve škole, průběžné vzdělávání, absolvování akreditovaného studia k výkonu specializačních činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2018/2019

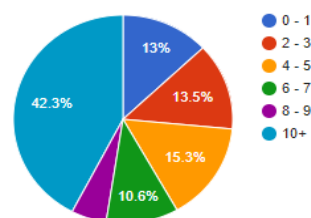
317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění, rozsah odborné supervize.

Počet let ve funkci školního metodika prevence je uveden v následující tabulce. Z výkazů vyplynulo, že celkem 42,34 % respondentů zastávalo funkci školního metodika prevence déle než 10 let. Na druhou stranu 12,99 % školních metodiků prevence bylo ve funkci nováčky, tedy 0-1 rok, a patrně se v problematice teprve začínali orientovat. Meziroční struktura se nezměnila.

Tabulka č. 7 Počet let ve funkci školního metodika prevence

Kolik let celkem Vy osobně vykonáváte funkci školního metodika prevence?

Odpověď	Počet	Procenta
0 - 1	50	12.99 %
2 - 3	52	13.51 %
4 - 5	59	15.32 %
6 - 7	41	10.65 %
8 - 9	20	5.19 %
10+	163	42.34 %

Funkce školního metodika prevence byla kumulovaná s dalšími funkcemi ve škole. Celkem 69,87 % školních metodiků prevence bylo současně třídními učiteli, 12,73 % školních metodiků zastávalo současně funkci výchovného poradce. Meziročně byly zaznamenány jen minimální rozdíly.

U téměř 70 % respondentů je funkce školního metodika prevence kumulovaná s funkcí třídního učitele, což klade zvýšené nároky na čas, který těmto funkcím věnují.

Tabulka č. 8 Kumulované funkce školního metodika prevence

Zastáváte Vy osobně na vaší škole, mimo školního metodika prevence, také nějaké další funkce?

Odpověď	Počet	Procenta
Ne	32	8.31 %
Ano, třídní učitel/ka	269	69.87 %
Ano, výchovný poradce/kyně	49	12.73 %
Ano, zástupce/kyně ředitele/ky školy	47	12.21 %
Ano, ředitel/ka školy	31	8.05 %
Ano, jiné (prosím, vypište)	45	11.69 %

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že celkem 49,87 % (meziroční pokles o 0,13 %) školních metodiků prevence ve školním roce 2018/2019 nemělo ukončené akreditované studium k výkonu specializačních činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, v platném znění (dále specializační studium). Celkem 40,52 % (meziroční pokles o 1,53 %) školních metodiků prevence mělo ukončené specializační studium a

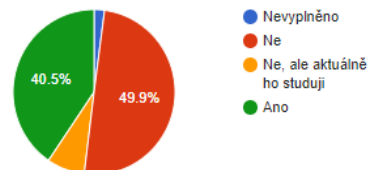
Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2018/2019

7,53 % (meziroční nárůst o 2,5 %) respondentů aktuálně studovalo. Z výsledků se dá usuzovat, že část školních metodiků prevence začala ve školním roce 2018/2019 studovat specializační studium.

Tabulka č. 9 Počet školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem

Máte ukončené akreditované studium k výkonu specializovaných činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	8	2.08 %
Ne	192	49.87 %
Ne, ale aktuálně ho studuji	29	7.53 %
Ano	156	40.52 %

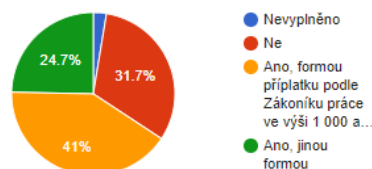

Celkem 65,72 % (pokles o 1,33 %) respondentů dostávalo za výkon funkce školního metodika prevence finanční ohodnocení, z toho 41,04 % formou příplatku podle Zákoníku práce ve výši 1000 – 2000 Kč měsíčně a 24,68 % dostávalo finanční odměnu jinou formou. Celkem 31,69 % respondentů žádnou odměnu za vykonávanou funkci školního metodika prevence nedostalo. V meziročním srovnání se výsledky liší jen zanedbatelně.

Tabulka č. 10 Finanční ohodnocení školních metodiků prevence

Poskytuje Vám škola za výkon funkce školního metodika prevence nějaké finanční ohodnocení?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	10	2.6 %
Ne	122	31.69 %
Ano, formou příplatku podle Zákoníku práce ve výši 1 000 až 2 000 Kč měsíčně	158	41.04 %
Ano, jinou formou	95	24.68 %

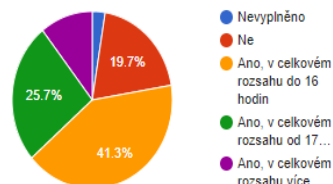

Celkem 77,66 % školních metodiků prevence se průběžně vzdělávalo, tj. absolvovalo v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia). Meziročně je to pokles o 3,3 %.

Tabulka č. 11 Průběžné vzdělávání školních metodiků prevence

Absolvoval/a jste v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia)?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	10	2.6 %
Ne	76	19.74 %
Ano, v celkovém rozsahu do 16 hodin	159	41.3 %
Ano, v celkovém rozsahu od 17 do 40 hodin	99	25.71 %
Ano, v celkovém rozsahu více než 41 hodin	41	10.65 %

Celkem 82,86 % školních metodiků prevence nemělo externí odbornou supervizi, z toho 50,13 % (meziroční nárůst o 4,39 %) by o ni měla zájem. Zájem škol o odbornou supervizi přetrvává z minulého sledovaného období a bude to oblast zájmu kraje při plánování jeho aktivit hrazených z krajského rozpočtu.

Tabulka č. 12 Odborná supervize

Máte jako školní metodik prevence externí odbornou supervizi?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	10	2.6 %
Ne a nemám o ni zájem	126	32.73 %
Ne, ale mám o ni zájem	193	50.13 %
Ano, odbornou supervizi mám 1-2x ročně	47	12.21 %
Ano, odbornou supervizi mám 3-4x ročně	5	1.3 %
Ano, odbornou supervizi mám více než 4x ročně	4	1.04 %

Dle odpovědí respondentů se pedagogové ve školním roce 2018/2019 vzdělávali v různých oblastech prevence rizikového chování. Nejčastěji to bylo v řešení konfliktních situací mezi žáky a mezi žákem a učitelem, v bezpečnosti na internetu, v problematice legislativy, prevenci šikany a kyberšikany, v oblasti specifických poruch chování. Někteří pedagogové se zúčastnili individuálních seminářů, nebo byly proškoleny celé pedagogické sbory, dále uváděli účast na odborných konferencích zaměřených na problematiku rizikového chování. Konferenci primární prevence na téma "Zažít prevenci" každoročně organizuje Odbor školství Krajského úřadu Středočeského kraje ve své budově. Konference má formu interaktivních workshopů, náklady jsou hrazeny z rozpočtu kraje, a tedy pro účastníky ze Středočeského kraje bez účastnického poplatku.

V oblasti vzdělávání pedagogů se ze strany respondentů opakovaně objevily požadavky na zajištění supervize a sdílení příkladů dobré praxe, systematické zavádění třídnických hodin se zaměřením na primární prevenci, zajištění specializačního studia pro školní metodiky prevence a přání mít ucelený metodický materiál, který souhrnně specifikuje činnosti metodika prevence včetně vedení povinné dokumentace školního metodika prevence.

Středočeský kraj zareagoval na tyto požadavky z terénu a podal krajský projekt primární prevence do dotačního řízení MŠMT v roce 2019. Krajský projekt byl podpořen a výsledkem bylo akreditované 6denní školení 40 pedagogů na téma "Podpora třídnických hodin" a vydání dvou metodických materiálů pro školní metodiky prevence "Rukověť školního metodika prevence" a "Vzorová dokumentace školního metodika prevence včetně úprav ve školním prostředí". Díky finanční podpoře MŠMT bylo školení i metodické publikace pro pedagogy zcela zdarma. Metodiky jsou ke stažení na webových stránkách Středočeského kraje na adrese <https://www.kr-stredocesky.cz/web/skolstvi/prevence1>. Z dotačního řízení MŠMT byly v roce 2019 podpořeny také dvě středočeské školy v rámci individuálních projektů škol a školských zařízení.

Ukončené specializační studium školních metodiků prevence je povinným předpokladem k výkonu této funkce, a proto žádosti o příspěvek na specializační studium byly prioritně podpořeny v rámci Výzvy k podání žádosti o příspěvek na realizaci preventivního programu školy/školského zařízení v roce 2019. Výzvu k podání žádosti o příspěvek na realizaci preventivního programu školy/školského vyhláší Středočeský kraj každoročně od roku 2018 a školy a školská zařízení zřizovaná Středočeským krajem mohou aktivity z oblasti primární prevence hradit z příspěvku, který jim Středočeský kraj poskytuje na základě písemné žádosti za předem definovaných podmínek.

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pořádal Středočeský kraj ve spolupráci s Vzdělávacím institutem Středočeského kraje - Institutem pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (VISK) ve školním roce 2018/2019 odborné semináře zaměřené na prevenci rizikového chování, které byly pro pedagogy ze středočeských škol bezplatné. Náklady na školení hradil Středočeský kraj ze svého rozpočtu z kapitoly školství. Nabídka vzdělávacích seminářů na aktuální školní rok se zveřejňuje na webových stránkách Středočeského kraje <https://www.kr-stredocesky.cz/web/skolstvi/prevence1>. Ve školním roce 2018/2019 se celkem uskutečnilo 15 seminářů individuálních a 20 určených pro celé pedagogické sbory přímo v jednotlivých školách/školských zařízeních.

Vzdělávání pedagogů a programy primární prevence pro žáky bylo možné v roce 2019 hradit z dotace ze Středočeského Fondu sportu, volného času a primární prevence, který se vyhláší každoročně.²

² Od 1.1.2020 jsou aktivity z oblasti primární prevence hrazeny z nového dotačního titulu s názvem Středočeský Fond prevence, který je v gesci Odboru Bezpečnostní ředitel. Bližší informace k novému dotačnímu fondu jsou zveřejněné na webových stránkách Středočeského kraje <https://www.kr-stredocesky.cz/web/odbor-bezpecnostni-reditel/dotace-fondu-prevence>

2.3 Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Obsahem třetí části výkazu preventivních aktivit bylo odhadnout, jaký rozsah specifické prevence byl podle plánu obsažen ve školních vzdělávacích programech pro jednotlivé ročníky.

V obecné rovině lze konstatovat, že ve vzdělávacích programech škol byla zastoupena specifická prevence všech typů rizikového chování, přičemž v rámci výuky se nejvíc času věnovalo prevenci kyberšikany, šikany a projevům agrese, a to napříč všemi ročníky základních i středních škol.

Na prvním stupni základních škol převažovaly kromě výše jmenovaných programy zaměřené na prevenci rizikového chování v dopravě. Na druhém stupni základních škol a na středních školách to byly zejména programy prevence rasismu a xenofobie, užívání tabáku, alkoholu a dalších návykových látek, rizikového sexuálního chování, nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry) a prevence poruch příjmu potravy. Nejnižší četnost ve vzdělávacích programech škol měly programy prevence působení sekt a extremistických náboženských směrů. Celkový přehled je zpracován v tabulce č. 13.

Tabulka č. 13 Specifická primární prevence ve školním vzdělávacím programu

Část 3: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

Celkový počet tříd

	MŠ – dělá...	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	další...
Počet tříd ve školách *	88	255	260	256	260	257	213	208	210	210	9	93	92	85	67	10

Pokuste se realisticky odhadnout, jaký rozsah specifické prevence je podle plánu obsažen ve školním vzdělávacím programu pro jednotlivé ročníky. Cílem je zmapovat reálný stav na škole, tj. kolik času učitelé věnují specifické prevenci v rámci výuky. Při stanovování rozsahu je vhodná spolupráce s jednotlivými vyučujícími.

Příklad: Velmi často se může aktivita týkat více typů rizikového chování zároveň, v takovém případě čas započítejte jen jednou, a to do toho typu rizikového chování, který danou aktivitu co nejvíce vystihuje. Vyplňujte pouze v ročnících, které jsou pro vaši školu relevantní. Zaokrouhlete údaj na celé číslo.

	MŠ – dělá...	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	další...
Prevence šikany a projevů agrese	2.75	3.26	5.18	6.17	4.79	6.87	7.02	6.13	5.07	4.59	5.33	4.87	3.45	2.61	2.24	3.2
Prevence kyberšikany	0.4	0.81	0.96	2.54	2.31	3.15	3.55	3.76	4.18	2.85	3.56	2.95	2.46	1.94	1.73	2.7
Prevence záškoláctví	0.42	0.93	1.3	1.55	1.75	1.68	1.95	2.27	2.11	2.05	1.78	2.62	2.36	2.2	2.04	3.1
Prevence rizikových sportů	0.63	0.93	1.91	2.19	2	1.35	1.44	1.67	1.5	1.52	3.33	1.11	1	0.82	0.81	1.1
Prevence rizikového chování v dopravě	3.41	3.24	4.11	4.35	4.88	4.6	3.44	3.81	3.27	2.92	6.22	2.1	1.58	1.87	1.34	2.6
Prevence rasismu a xenofobie	1.27	1.16	2.05	1.77	2.22	2.22	2.44	2.97	2.95	2.7	1.67	2.23	2.2	2.38	2.16	2.1
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0.06	0.08	0.17	0.29	0.43	0.68	0.77	1.29	1.22	1.56	0.89	0.9	1.01	1.05	1.24	2.1
Prevence rizikového sexuálního chování	0.13	0.25	0.53	0.87	0.7	1.46	1.64	2.32	2.95	3.01	2.11	2.26	1.58	1.35	0.93	2.2
Prevence užívání tabáku	0.43	0.67	0.77	1.33	1.7	2.08	2.98	3.37	2.89	2.84	2.56	2.76	1.97	1.61	1.4	3
Prevence užívání alkoholu	0.34	0.56	0.78	1.16	1.33	1.83	2.47	2.95	2.82	3.42	2.56	2.61	2.01	1.71	1.42	2.6
Prevence užívání dalších návykových látek	0.19	0.38	0.58	0.96	1.05	1.67	2.53	3.04	3.02	3.11	1.89	2.7	2.01	1.6	1.45	2.1
Prevence závislostního chování pro nealťkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	0.51	0.56	0.81	2.07	1.45	1.63	2.15	2.8	2.89	2.24	2.44	2.09	1.58	1.26	1.09	2.4
Prevence poruch příjmu potravy	0.64	0.43	0.75	1.28	1.02	1.38	2.19	2.33	2.69	2.18	3.22	2.01	1.36	1.27	1	2
Prevence kriminálního chování	0.82	0.75	1.05	1.59	1.87	2.14	1.97	2.99	2.59	2.83	2.56	1.8	1.84	2.12	1.39	2.6

2.4 Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

Ze čtvrté části výkazu vyplynulo, že v rámci specifické prevence realizované v samostatných preventivních aktivitách a programech převažovaly ve školách programy zaměřené na všeobecnou primární prevenci (85,54 %) a selektivní prevenci (9,27 %). Poskytovatelem programů byla škola sama (29,12 %) nebo nestátní organizace (31,07 %). Zastoupení měly preventivní programy komerčních subjektů, městské policie, Policie ČR i Státního zdravotního ústavu. V 55,69 % případů nebyl program certifikovaný. Formou programu byly nejčastěji interaktivní skupinové diskuse, přednášky, zážitkové programy, nácviky dovedností. Převažovala spokojenost školy s realizovaným programem. Programy byly hrazeny z rozpočtu

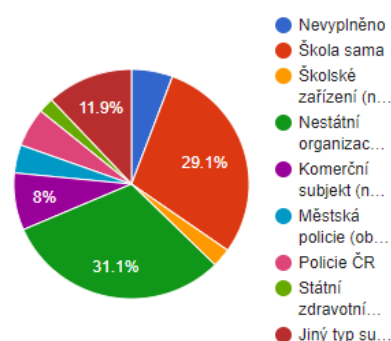
Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2018/2019

školy (27,21 %), cílovou skupinou (18,9 %), dotacemi z obcí (6,83 %), krajů (4,66 %), z národních zdrojů (1,16 %) nebo jinak. V realizovaných preventivních programech byly zastoupeny všechny typy rizikového chování, nejčastěji prevence šikany a projevů agrese a prevence kriminálního jednání. Meziročně nedošlo v nabízených programech ke změnám.

Tabulka č. 14 Struktura poskytovatelů preventivních programů

Typ poskytovatele programu:

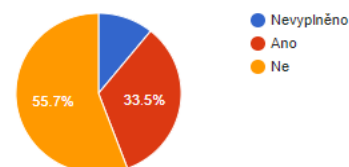
Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	107	5.66 %
Škola sama	550	29.12 %
Školské zařízení (např. PPP, SPC, SVP)	50	2.65 %
Nestátní organizace (např. nezisková organizace, zapsaný spolek, občanské sdružení, nadace)	587	31.07 %
Komerční subjekt (např. společnost s ručením omezením)	152	8.05 %
Městská policie (obecní policie)	75	3.97 %
Policie ČR	103	5.45 %
Státní zdravotní ústav	40	2.12 %
Jiný typ subjektu	225	11.91 %

Tabulka č. 15 Podíl certifikovaných preventivních programů

Je tento preventivní program certifikovaný?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	205	10.85 %
Ano	632	33.46 %
Ne	1052	55.69 %

* Každá škola může vyplnit více programů a tedy pokrýt i více odpovědí.

Výsledky on-line mapování prevence rizikového chování na školách ve Středočeském kraji 2018/2019

Tabulka č. 16 Formy realizovaného preventivního programu

Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

Odpověď	Počet	Procenta
Přednáška, prezentace informací	1045	20.96 %
Návštěva výstavy či představení, exkurze	251	5.04 %
Interaktivní skupinová diskuse	1144	22.95 %
Zážitkový program	906	18.17 %
Nácvik a trénink dovedností	913	18.31 %
Zapojení vrstevníků podobného věku (tzv. peer prvek)	372	7.46 %
Individuální práce s dítětem, rozhovor či edukace	283	5.68 %
Jiné (prosím, dopiňte)	71	1.42 %

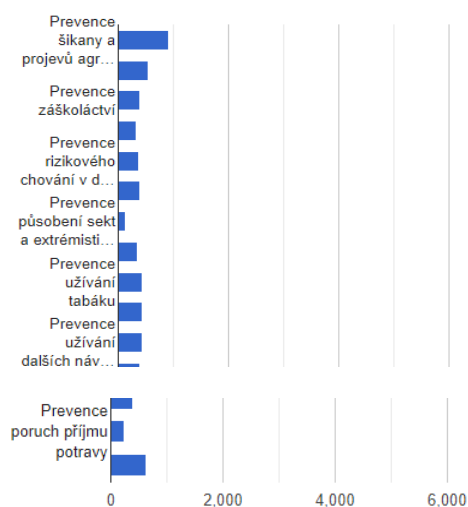

* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

Tabulka č. 17 Podíl jednotlivých typů rizikového chování v preventivních programech

Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

Odpověď	Počet	Procenta
Prevence šikany a projevů agrese	923	15.32 %
Prevence kyberšikany	540	8.96 %
Prevence záškoláctví	399	6.62 %
Prevence rizikových sportů	327	5.43 %
Prevence rizikového chování v dopravě	380	6.31 %
Prevence rasismu a xenofobie	390	6.47 %
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	134	2.22 %
Prevence rizikového sexuálního chování	350	5.81 %
Prevence užívání tabáku	430	7.14 %
Prevence užívání alkoholu	445	7.38 %
Prevence užívání dalších návykových látek	435	7.22 %
Prevence závislostního chování pro nealkoholové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	399	6.62 %

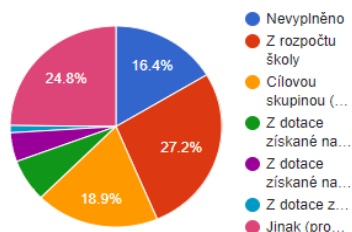
* Tato otázka umožňuje vybrat více odpovědí.

Tabulka č. 18 Způsoby financování preventivních programů

Program byl hrazen převážně

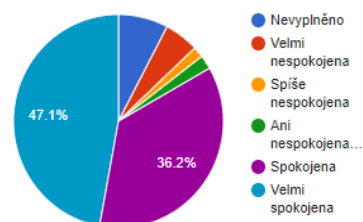
Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	310	16.41 %
Z rozpočtu školy	514	27.21 %
Cílovou skupinou (žáci)	357	18.9 %
Z dotace získané na obecní úrovni	129	6.83 %
Z dotace získané na krajské úrovni	88	4.66 %
Z dotace získané na národní úrovni	22	1.16 %
Jinak (prosím, stručně specifikujte)	469	24.83 %

Tabulka č. 19 Spokojenost školy s úrovní realizovaného programu

Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	145	7.68 %
Velmi nespokojena	100	5.29 %
Spiše nespokojena	31	1.64 %
Ani nespokojena ani spokojena	40	2.12 %
Spokojena	683	36.16 %
Velmi spokojena	890	47.11 %

2.5 Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Pátá část výkazu měla za cíl zmapovat jednotlivé činnosti školních metodiků prevence včetně odhadu, kolik hodin práce průměrně za měsíc těmito činnostem věnovali. Respondenti měli slovně popsat aktivity z oblasti primární prevence, které ve škole proběhly ve školním roce 2018/2019. Jednalo se o otevřenou otázku, která měla zjistit, o jakou aktivitu šlo, pro koho byla určena, s jakým cílem a co bylo výsledkem.

V otevřených odpovědích respondenti nejčastěji uvedli řešení problémových situací ve třídách, práce s problematickými žáky, tvorba, koordinace realizace a vyhodnocení preventivního programu školy, shromažďování a předávání informací pedagogům, vedení školy, zákonným zástupcům a ostatním subjektům, odborné konzultace a metodické vedení (supervize pro pedagogy), organizace školení, příprava adaptačních kurzů, pomoc při vedení výchovných komisí, administrativní činnosti, vlastní vzdělávání (jednorázové semináře nebo specializační studium), aktualizace databáze externích poskytovatelů preventivních služeb, tvorba krizových plánů, atd. Pracovní činnosti školního metodika prevence jsou uvedeny v tabulce č. 20, ve které je znázorněn také odhad časové náročnosti jednotlivých aktivit za kalendářní měsíc.

Tabulka č. 20 Činnosti školního metodika prevence

Věnujete se v roli školního metodika prevence následujícím činnostem? Pokud ano, zkuste odhadnout, kolik hodin práce průměrně za kalendářní měsíc Vám dané činnosti zaberou.

	Počet hodin
Koordinace tvorby preventivního programu školy a jeho evaluace	2.88
Osobní participace na realizaci preventivních aktivit školy (podílení se na přímé práci se žáky při preventivních aktivitách)	3.86
Metodické vedení pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování	2.02
Individuální práce s žáky (včetně práce s malými skupinami žáků) s potenciálem k rozvoji rizikového chování	3.94
Zajišťování spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, policií, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátními organizacemi působícími v oblasti prevence atd.	1.98
Vedení písemných záznamů všeho druhu	3.63
Komunikace se zákonnými zástupci (rodiči)	3.44
Účast na pracovních seminářích kraje, obce, PPP atd., setkávání se za účelem metodického vedení ze strany pedagogicko-psychologické poradny	1.68
Vzdělávání a rozvoj v oblasti primární prevence rizikového chování	3.34

2.6 Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní

Šestá část výkazu se zaměřila na spolupráci školy s rodiči a ostatními subjekty v oblasti prevence rizikového chování. Dle odpovědí ve výkazech byli rodiče nejčastěji informováni na třídních schůzkách. Dále byly pro rodiče vytvořeny nástěnky, webové stránky, e-mailové schránky, schránky důvěry, byly distribuovány letáky s tematikou prevence. V konzultačních hodinách nebo po domluvě i v jiných termínech byli rodičům k dispozici školní psycholog a výchovný poradce, kteří řešili problémy individuálně s případnou pomocí externích odborných pracovišť. Řada škol připravila pro rodiče odborné přednášky spojené s diskuzí na téma prevence rizikového chování. V rámci nespecifické prevence probíhaly ve školách další akce, společenské, kulturní a sportovní aktivity.

Pokud se jedná o cílovou skupinu ostatní, jako nejčastější v oblasti prevence rizikového chování se ukázala spolupráce s místně příslušnými pedagogicko-psychologickými poradnami, Policií ČR, městskou policií, profesionálními i dobrovolnými sdruženími hasičů, příslušnými odbory městských úřadů, Orgány sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD), Vzdělávacím institutem Středočeského kraje (VISK), středisky výchovné péče, speciálně pedagogickými centry, odbornými lékaři (pediatrie, záchranná služba, Český červený kříž), domy dětí a mládeže, Probační a mediační službou.

Dále školy v oblasti primární prevence využívaly služeb místních občanských sdružení či obecně prospěšných společností. Zpravidla to byly organizace, se kterými měly navázanou dlouhodobou spolupráci.

2.7 Výskyt rizikového chování

Sedmá část výkazů mapovala četnost výskytu jednotlivých typů rizikové chování dětí a žáků ve škole.

Ve školním roce 2018/2019 byly v četnosti výskytu na prvním místě špatné vztahy mezi žáky, následovalo užívání tabáku, závažné přestupky vůči školnímu řádu a záškoláctví. U užívání tabáku došlo meziročně k poklesu výskytu. Objevily se případy vyloučení určitých jedinců z kolektivu (ostrakizace) a ve škole se také objevily projevy sebepoškozování, zejména v 7. a 8. ročnících ZŠ. Na nejčastější výskyt rizikového chování žáků Středočeský kraj reagoval a zařadil semináře a workshopy z této problematiky do nabídky vzdělávání pro pedagogy hrazeného z rozpočtu kraje.

Strukturu výskytu jednotlivých typů rizikového chování v průběhu školního roku 2018/2019 zobrazuje tabulka č. 21. Čísla v tabulce uvádí počet žáků školy, u nichž se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil či objevuje, a to v jednotlivých ročnících základních a středních škol.

Tabulka č. 21 Výskyt jednotlivých typů rizikového chování

Část 7: Výskyt rizikového chování

Do následující tabulky uveďte ke každému jevu počet žáků/studentů vaší školy, u nichž se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil či objevuje.

	MS – <i>děti...</i>	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SS / kvinta	2. r. SS / sexta	3. r. SS / septima	4. r. SS / oktáva	<i>další...</i>
Špatné vztahy mezi žáky (počet případů, nikoliv počet žáků)	50	205	284	320	329	372	472	352	251	162	4	178	122	58	26	50
Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace (počet případů, nikoliv počet žáků)	3	23	26	32	58	72	86	71	46	30	0	37	28	11	10	9
Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	7	18	40	48	59	83	87	75	58	42	2	26	20	7	2	12
Případy využití elektronických prostředků (např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	0	2	9	25	32	50	64	56	40	0	46	41	18	8	2
Projevy rasismu a xenofobie (počet případů, nikoliv počet žáků)	0	2	6	7	11	10	28	5	14	19	0	4	3	1	0	3
Závažné přestupky vůči školnímu řádu (výskyt u počtu žáků)	2	24	45	54	75	125	177	226	229	182	3	171	173	101	53	11
Slovní či fyzické útoky na pracovníky školy (výskyt u počtu žáků)	2	3	14	11	15	31	62	64	78	61	2	14	26	22	3	12
Záškoláctví (výskyt u počtu žáků)	2	12	18	20	19	32	66	104	141	110	6	179	159	156	76	13
Podezření na skryté záškoláctví (záškoláctví s vědomím rodičů) (výskyt u počtu žáků)	8	26	24	21	39	49	61	78	98	80	7	119	79	67	26	6
Rizikové chování ve sportu, rizikové pohybové aktivity, extrémní sporty atd. (výskyt u počtu žáků)	1	5	16	13	12	17	16	16	5	7	0	3	3	6	4	3
Rizikové chování v dopravě (výskyt u počtu žáků)	2	6	13	31	26	14	11	4	4	4	0	2	7	16	9	0
Rizikové sexuální chování a nevhodné projevy sexuality (výskyt u počtu žáků)	0	2	5	4	6	4	4	8	8	8	0	7	5	2	2	1
Poruchy příjmu potravy (výskyt u počtu žáků)	1	0	0	0	6	7	1	14	22	22	0	12	6	11	6	4
Sebeпоškozování a autoagrese (výskyt u počtu žáků)	1	3	6	6	5	9	30	57	58	24	0	18	11	5	2	3
Kriminální chování - přestupky, provinění, trestné činy (výskyt u počtu žáků)	0	4	6	6	5	12	13	14	28	22	3	16	14	14	0	5
Zanedbávání, zneužívání či týrání dítěte (výskyt u počtu žáků)	2	17	14	9	7	4	2	3	5	5	0	17	7	0	0	1
Užívání* tabáku (výskyt u počtu žáků)	1	3	10	8	20	43	136	203	229	264	1	424	430	455	196	61
<i>*Pod termín „užívání“ zahrnujeme užití opakovaně i jednorázově, experimentování s látkou atd.</i>																
Užívání* alkoholu (výskyt u počtu žáků)	0	1	0	2	8	9	8	21	51	34	3	29	79	101	53	61
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	1	4	24	21	24	1	29	30	36	17	5
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0	1	0	0	0	0	0	2	4	6	1	3	7	9	3	0
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	0	2	3	8	20	21	28	27	34	18	0	6	26	23	16	14

2.8 Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

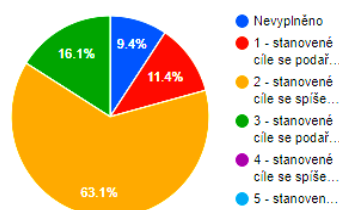
Osmá, závěrečná část výkazů se týkala vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy. Celkem 63,12 % škol uvedlo, že se stanovené cíle spíše podařilo naplnit, 11,43 % škol naplnilo své cíle v plném rozsahu.

Tabulka č. 22 Splnění plánovaných cílů preventivního programu

Část 8: Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

Do jaké míry se Vám podařilo naplnit cíle stanovené v preventivním programu školy?

Odpověď	Počet	Procenta
Nevyplněno	36	9.35 %
1 - stanovené cíle se podařilo zcela naplnit	44	11.43 %
2 - stanovené cíle se spíše podařilo naplnit	243	63.12 %
3 - stanovené cíle se podařilo naplnit přibližně napůl	62	16.1 %
4 - stanovené cíle se spíše nepodařilo naplnit	0	0 %
5 - stanovené cíle se nepodařilo naplnit	0	0 %

Výstup z komentářů školních metodiků prevence

Výstup této části výkazů je velmi cenný, protože respondenti v ní předali své osobní zkušenosti a názory. Meziročně bylo komentářů více.

V otevřených otázkách měli pedagogové možnost vyjádřit svůj názor na následující otázky.

Co byste aktuálně nejvíce potřeboval/a ke zvýšení kvality Vaší práce při vykonávání funkce školního metodika prevence?

Nejčastější odpovědi respondentů (citace odpovědí z výkazů):

- Více času na povinnosti související s funkcí metodika prevence a s tím související požadavek na snížení úvazku metodikovi prevence stejně jako je tomu u výchovného poradce.
Pozn.: Nespokojenost s nedostatkem času a potřeba snížení přímé vyučovací povinnosti, stejně jako je tomu u výchovných poradců, se objevovala vůbec nejčastěji.
- Více finančních zdrojů na pokrytí nákladů spojených s realizací prevence rizikového chování ve školách, a to jak na programy pro žáky, vzdělávání pedagogů (specializační studium pro školní metodiky prevence), tak i na finanční odměny pro metodiky prevence.
- Lepší spolupráci rodičů a zákonných zástupců se školou. (Někteří rodiče omlouvají záškoláctví svých dětí. Liberální výchova bez pravidel, nevhodné vzory z rodiny).
- Semináře zaměřené na komunikaci s rodiči.
- Pružnější spolupráci s úřady na sociálně právní ochranu dětí.
- Méně administrativy, zjednodušení dotačního řízení.
- Možnost supervize, individuální i pro celý pedagogický sbor.
- Mít ve škole školního psychologa.

- Větší prostor pro realizaci preventivních aktivit, např. práce s filmem, mediální výchova.
- Nemít funkci školního metodika prevence kumulovanou s funkcí třídního učitele.
- Splnění specializačního studia k výkonu funkce školního metodika prevence.

Co se vám během školního roku v souvislosti s prevencí rizikového chování obzvláště podařilo a díky čemu?

Vzhledem k velkému počtu odpovědí nebylo možné zaznamenat všechny. Níže jsou uvedeny nejčastější odpovědi respondentů.

- Aktivní vedení třídnických hodin a jejich zařazení do rozvrhu.
  - Vícedenní pobyty žáků mimo školu (adaptační kurzy).
  - Velmi se zlepšila komunikace mezi žáky a učiteli a následně mezi učiteli a rodiči.
  - Díky dotaci/příspěvku zajištění externích preventivních programů pro žáky.
  - Realizace dalšího vzdělávání pedagogů z oblasti primární prevence.
  - Zastavení rizikového chování v počátcích.
  - Získat důvěru většiny žáků.
  - Snížení záškoláctví ve spolupráci s rodiči.
  - Úspěšné dokončení specializačního studia.
  - Dlouhodobě se daří budovat, posilovat a udržovat přátelské a bezpečné klima školy.
  - Působení konzultantky, velmi mi pomohlo řešit problémy ve dvou.
  - Zvýšit informovanost pedagogů v problematice rizikového chování.
  - Navázání konstruktivní spolupráce s OSPOD.
  - Vedení žáků ke kvalitnímu trávení volného času - pestrá nabídka mimoškolních aktivit.
  - Minimalizovat projevy rizikového chování, udržet pozitivní atmosféru ve škole.
  - Preventivní působení je běžnou součástí výuky, využívá se metod skupinové interaktivní diskuse.
  - Aktivní zapojení studentů do veškerých aktivit a chuť spolupracovat a vymýšlet vlastní aktivity.
  - Výborná spolupráce školského poradenského pracoviště, zejména se školní psychologkou.
  - Bylo zaznamenáno snížení počtu případů kouření.
  - Snížit výskyt počtu sebepoškození žákyň.
- atd.

Co byste rádi v souvislosti s prevencí rizikového chování na vaší škole v příštím školním roce zlepšili či změnili?

- Aby se do prevence aktivně zapojili i ostatní pedagogové a nepodceňovali ji.
- Chtěla bych povinně zařadit třídnické hodiny do výuky.
- Rádi bychom získali další finanční prostředky na realizaci preventivních programů.
- Rozšířit nabídku dotovaných programů pro žáky.
- Rádi bychom spolupracovali s psychologem.
- Upevnit přátelské prostředí ve škole.
- Více zapojit rodiče do aktivit školy, zlepšení atmosféry školy a vzájemného chování dětí.

-
- Více času na prevenci.
  - Zlepšit docházku žáků do školy.
  - Udržet standard bezpečné školy bez šikany.
- atd.

V řadě škol vyjádřili respondenti spokojenost se svou prací, se spoluprací s vedením školy i kolegy pedagogy. Daří se jim získat důvěru svých žáků, řešit společně problémy a vytvářet dobré klima v třídních kolektivech. Projevy rizikového chování v jejich školách, zejména těch s menším počtem žáků, jsou minimální nebo vůbec žádné.

Jako velmi dobrý a funkční způsob prevence respondenti uvedli prožitkové kurzy a třídnické hodiny, ve kterých se pracuje s třídním kolektivem na utváření dobrých vzájemných vztahů.

3. ZÁVĚR

Hodnocení primární prevence rizikového chování na školách za školní rok 2018/2019 bylo v pořadí třetím ročníkem sběru dat, které proběhlo prostřednictvím on-line Systému evidence preventivních aktivit škol.

Středočeský kraj si plně uvědomuje svoji nezastupitelnou, důležitou roli v oblasti primární prevence rizikového chování, a to jak metodickou, tak i koordinační a finanční. Cílem Středočeského kraje je získané informace z terénu zohlednit při plánování aktivit z oblasti primární prevence hrazených z rozpočtu Středočeského kraje a zaměřit se na aktuální potřeby škol v této problematice včetně stabilizace finančních zdrojů na jejich pokrytí.

V dlouhodobém horizontu je jedním z hlavních cílů postupné zvyšování počtu školních metodiků prevence s ukončeným specializačním studiem. Ve výkazech za školní rok 2018/2019 byl zaznamenán meziroční nárůst počtu školních metodiků prevence, kteří začali studovat. Lze předpokládat, že nárůst byl ovlivněn poskytnutou finanční podporou Středočeského kraje na toto studium.

Jednoznačně pozitivní je meziroční nárůst počtu aktivit a programů specifické primární prevence v třídnických hodinách. Je pravděpodobné, že se tak projevilo vzdělávání pedagogů na téma „Podpora třídnických hodin“, které realizoval Středočeský kraj z projektu podpořeného v dotačním řízení MŠMT v roce 2019.

Středočeský kraj bude nadále usilovat o postupné zapojení všech středočeských škol do Systému evidence preventivních aktivit. Meziročně se počet zapojených škol zvýšil. Průběžně se aplikace aktualizuje na základě požadavků jeho uživatelů.